

9 (1952) No. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1952 No. 80

Overgelegd aan de Staten-Generaal door de Minister
van Buitenlandse Zaken

A. TITEL

*Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens
en de fundamentele vrijheden; Parijs, 20 Maart 1952*

B. TEKST**Protocol to the Convention for the protection of human rights
and fundamental freedoms**

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Being resolved to take steps to ensure the collective enforcement of certain rights and freedoms other than those already included in Section I of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4th November, 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Have agreed as follows:

Article 1

Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or other contributions or penalties.

Article 2

No person shall be denied the right to education. In the exercise of any functions which it assumes in relation to education and to teaching, the State shall respect the right of parents to ensure such education and teaching in conformity with their own religious and philosophical convictions.

Article 3

The High Contracting Parties undertake to hold free elections at reasonable intervals by secret ballot, under conditions which will ensure the free expression of the opinion of the people in the choice of the legislature.

Article 4

Any High Contracting Party may at the time of signature or ratification or at any time thereafter communicate to the Secretary-General of the Council of Europe a declaration stating the extent to which it undertakes that the provisions of the present Protocol shall apply to such of the territories for the international relations of which it is responsible as are named therein.

Protocole additionnel à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales

Les Gouvernements signataires, Membres du Conseil de l'Europe,

Résolus à prendre des mesures propres à assurer la garantie collective de droits et libertés autres que ceux qui figurent déjà dans le Titre I de la Convention de sauvegarde des Droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée „la Convention”),

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Toute personne physique ou morale a droit au respect de ses biens. Nul ne peut être privé de sa propriété que pour cause d'utilité publique et dans les conditions prévues par la loi et les principes généraux du droit international.

Les dispositions précédentes ne portent pas atteinte au droit que possèdent les États de mettre en vigueur les lois qu'ils jugent nécessaires pour réglementer l'usage des biens conformément à l'intérêt général ou pour assurer le paiement des impôts ou d'autres contributions ou des amendes.

Article 2

Nul ne peut se voir refuser le droit à l'instruction. L'État, dans l'exercice des fonctions qu'il assumera dans le domaine de l'éducation et de l'enseignement, respectera le droit des parents d'assurer cette éducation et cet enseignement conformément à leurs convictions religieuses et philosophiques.

Article 3

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à organiser, à des intervalles raisonnables, des élections libres au scrutin secret, dans les conditions qui assurent la libre expression de l'opinion du peuple sur le choix du corps législatif.

Article 4

Toute Haute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification du présent Protocole ou à tout moment par la suite, communiquer au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe une déclaration indiquant la mesure dans laquelle il s'engage à ce que les dispositions du présent Protocole s'appliquent à tels territoires qui sont désignés dans ladite déclaration et dont il assure les relations internationales.

Any High Contracting Party which has communicated a declaration in virtue of the preceding paragraph may from time to time communicate a further declaration modifying the terms of any former declaration or terminating the application of the provisions of this Protocol in respect of any territory.

A declaration made in accordance with this Article shall be deemed to have been made in accordance with Paragraph (1) of Article 63 of the Convention.

Article 5

As between the High Contracting Parties the provisions of Articles 1, 2, 3 and 4 of this Protocol shall be regarded as additional Articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 6

This Protocol shall be open for signature by the Members of the Council of Europe, who are the signatories of the Convention; it shall be ratified at the same time as or after the ratification of the Convention. It shall enter into force after the deposit of ten instruments of ratification. As regards any signatory ratifying subsequently, the Protocol shall enter into force at the date of the deposit of its instrument of ratification.

The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe, who will notify all Members of the names of those who have ratified.

Done at Paris on the 20th day of March 1952, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatory Governments.

Toute Haute Partie Contractante qui a communiqué une déclaration en vertu du paragraphe précédent peut, de temps à autre, communiquer une nouvelle déclaration modifiant les termes de toute déclaration antérieure ou mettant fin à l'application des dispositions du présent Protocole sur un territoire quelconque.

Une déclaration faite conformément au présent article sera considérée comme ayant été faite conformément au paragraphe 1 de l'article 63 de la Convention.

Article 5

Les Hautes Parties Contractantes considéreront les articles 1, 2, 3 et 4 de ce Protocole comme des articles additionnels à la Convention et toutes les dispositions de la Convention s'appliqueront en conséquence.

Article 6

Le présent Protocole est ouvert à la signature des Membres du Conseil de l'Europe, signataires de la Convention; il sera ratifié en même temps que la Convention ou après la ratification de celle-ci. Il entrera en vigueur après le dépôt de dix instruments de ratification. Pour tout signataire qui le ratifiera ultérieurement, le Protocole entrera en vigueur dès le dépôt de l'instrument de ratification.

Les instruments de ratification seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe qui notifiera à tous les Membres les noms de ceux qui l'auront ratifié.

Fait à Paris, le 20 mars 1952, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera copie certifiée conforme à chacun des gouvernements signataires.

For the Government of the
Kingdom of Belgium:

Pour le Gouvernement du
Royaume de Belgique:

Paul van ZEELAND

For the Government of the
Kingdom of Denmark:

Pour le Gouvernement du
Royaume de Danemark:

Ole BJOERN KRAFT

For the Government of the
French Republic:

Pour le Gouvernement de la
République française:

SCHUMAN

For the Government of the
German Federal Republic:

Pour le Gouvernement de la
République fédérale
allemande:

ADENAUER

For the Government of the
Kingdom of Greece:

Pour le Gouvernement du
Royaume de Grèce:

R. RAPHAEL

At the time of signature of this Protocol, the Greek Government, pursuant to Article 64 of the Convention, makes the following reservation relating to Article 2 of the Protocol: The application of the word "philosophical", which is the penultimate word of the second sentence of Article 2, will, in Greece, conform with the relevant provisions of internal legislation.

Au moment de la signature du présent Protocole, le Gouvernement hellénique, se prévalant de l'article 64 de ladite Convention, formule la réserve suivante, portant sur l'article 2 du Protocole: Le mot „philosophique" par lequel se termine le second paragraphe de l'article 2 recevra en Grèce une application conforme aux dispositions y relatives de la législation intérieure.

For the Government of the
Icelandic Republic:

Pour le Gouvernement de la
République islandaise:

Petur BENEDIKTSSON

For the Government of the
Irish Republic:

Pour le Gouvernement de la
République irlandaise:

Próinsias Mac AOGÁIN

For the Government of the
Italian Republic:

Pour le Gouvernement de la
République italienne:

Paolo Emilio TAVIANI

For the Government of the
Grand Duchy of Luxem-
bourg:

Pour le Gouvernement du
Grand Duché de Luxem-
bourg:

Jos. BECH

For the Government of the
Kingdom of the Netherlands:

Pour le Gouvernement du
Royaume des Pays-Bas:

STIKKER

For the Government of the
Kingdom of Norway:

Pour le Gouvernement du
Royaume de Norvège:

Halvard LANGE

For the Government of the
Saar:

Pour le Gouvernement du
Saar:

Johannes HOFFMANN

For the Government of the
Kingdom of Sweden:

Pour le Gouvernement du
Royaume de Suède:

Östen UNDÉN

For the Government of the
Turkish Republic:

Pour le Gouvernement de la
République turque:

F. KÖPRÜLÜ

For the Government of the
United Kingdom of Great
Britain and Northern Ireland:

Pour le Gouvernement du
Royaume-Uni de Grande-
Bretagne et d'Irlande du
Nord:

Anthony EDEN

At the time of signing the present Protocol, I declare that, in view of certain provisions of the Education Acts in force in the United Kingdom, the principle affirmed in the second sentence of Article 2 is accepted by the United Kingdom only so far as it is compatible with the provision of efficient instruction and training, and the avoidance of unreasonable public expenditure.

Au moment de signer le présent Protocole, je déclare qu'en raison de certaines dispositions des lois sur l'enseignement en vigueur au Royaume-Uni, le principe posé dans la seconde phrase de l'article 2 n'est accepté que dans la mesure où il est compatible avec l'octroi d'une instruction et d'une formation efficace et n'entraîne pas de dépenses publiques démesurées.

C. VERTALING**Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden**

De ondertekenende Regeringen, Leden van de Raad van Europa,

Besloten om stappen te doen ten einde de collectieve handhaving te verzekeren van bepaalde rechten en vrijheden welke niet zijn genoemd in Titel I van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 November 1950 (hierna te noemen „het Verdrag”),

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Alle natuurlijke of rechtspersonen hebben recht op het ongestoord genot van hun eigendom. Niemand zal van zijn eigendom worden beroofd behalve in het algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in de wet en in de algemene beginselen van het internationaal recht.

De voorgaande bepalingen zullen echter op geen enkele wijze het recht aantasten, dat een Staat heeft om die wetten toe te passen, welke hij noodzakelijk oordeelt om toezicht uit te oefenen op het gebruik van eigendom in overeenstemming met het algemeen belang of om de betaling van belastingen of andere heffingen en boeten te verzekeren.

Artikel 2

Niemand zal het recht op onderwijs worden ontegd. Bij de uitoefening van alle functies welke de Staat in verband met de opvoeding en het onderwijs op zich neemt, zal de Staat het recht eerbiedigen van de ouders om (voor hun kinderen) zich van die opvoeding en van dat onderwijs te verzekeren, welke overeenstemmen met hun eigen godsdienstige en filosofische overtuigingen.

Artikel 3

De Hoge Verdragsluitende Partijen verbinden zich om met redelijke tussenpozen vrije, geheime verkiezingen te houden onder voorwaarden welke de vrije meningsuiting van het volk bij het kiezen van de wetgevende macht waarborgen.

Artikel 4

Iedere Hoge Verdragsluitende Partij kan op het ogenblik van de ondertekening of bekrachtiging van dit Protocol of op ieder tijdstip daarna aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa een verklaring doen toekomen, waarin wordt medegedeeld in welke mate zij zich verbindt de bepalingen van dit Protocol eveneens te doen

gelden voor die in de verklaring genoemde gebieden voor welke internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is.

Iedere Hoge Verdragsluitende Partij die krachtens de voorgaande alinea een verklaring heeft overgelegd kan van tijd tot tijd verdere verklaringen overleggen, waarbij de voorwaarden van vorige verklaringen kunnen worden gewijzigd of waarbij de toepassing van de bepalingen van dit Protocol met betrekking tot een bepaald gebied wordt beëindigd.

Een verklaring afgelegd overeenkomstig dit Artikel zal geacht worden te zijn afgelegd overeenkomstig lid (1) van Artikel 63 van het Verdrag.

Artikel 5

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen de Artikelen 1, 2, 3 en 4 van dit Protocol beschouwen als aanvullende Artikelen van het Verdrag en alle bepalingen van het Verdrag zullen dienovereenkomstig van toepassing zijn.

Artikel 6

Dit Protocol is opengesteld voor ondertekening door de Leden van de Raad van Europa, die het Verdrag hebben ondertekend; het zal worden bekrachtigd tegelijkertijd met of na de bekrachtiging van het Verdrag. Het treedt in werking na de nederlegging van tien akten van bekrachtiging. Met betrekking tot iedere ondertekenaar die het daarna bekrachtigt, zal het Protocol in werking treden op de dag van de nederlegging der akte van bekrachtiging.

De akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, die aan alle Leden kennis zal geven van de namen van hen die het Protocol hebben bekrachtigd.

Gedaan te Parijs, de twintigste Maart 1952, in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar hetwelk zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal zal gewaarmerkte afschriften doen toekomen aan alle ondertekenende Regeringen.

(Zie voor de ondertekeningen de Engelse en de Franse tekst. De vertaling van de bij de ondertekening gemaakte voorbehouden luidt:

Griekenland:

Op het ogenblik van ondertekening van dit Protocol maakt de Griekse Regering ingevolge Artikel 64 van het Verdrag met betrekking tot Artikel 2 van het Protocol het volgende voorbehoud: het woord „philosophisch”, het op een na laatste woord van de tweede zin van Artikel 2, zal in Griekenland worden toegepast in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van de nationale wetgeving.

Groot-Britannië:

Op het ogenblik van ondertekening van dit Protocol verklaar ik, dat in verband met zekere bepalingen van de in het Verenigd Koninkrijk van kracht zijnde Onderwijswetten het in de tweede zin van Artikel 2 neergelegde beginsel slechts in zoverre door het Verenigd Koninkrijk wordt aanvaard als verenigbaar is met het voorzien in doeltreffend onderwijs en doeltreffende opleiding, en het vermijden van buitensporige openbare uitgaven.)

D. GOEDKEURING

Het Protocol behoeft de goedkeuring van de Staten-Generaal, ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Protocol is voorzien in artikel 6.

G. INWERKINGTREDING

Het Protocol zal, ingevolge artikel 6, in werking treden na te zijn bekrachtigd door tien der ondertekenende Staten, en vervolgens voor iedere daarna bekrachtigende Staat met ingang van de dag waarop de betreffende akte van bekrachtiging wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

J. GEGEVENS

De Raad van Europa, waarvan de ondertekenende Staten Leden zijn, is opgericht bij het te Londen op 5 Mei 1949 ondertekende Statuut. Zie *Tractatenbladen* 1951 No. 85 en 1952 No. 15.

De tekst van het te Rome op 4 November 1950 ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, op welk Verdrag het onderhavige Protocol een aanvulling is, is in *Tractatenblad* 1951 No. 154 geplaatst.

Uitgegeven de tiende Juni 1952.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.